

Μονάδα Υπέρτασης

Κ. Τσιούφης

Α' Καρδιολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, «Ιπποκράτειο» ΓΝΑ, Αθήνα

Η Μονάδα Υπέρτασης λειτουργεί στην Α' Καρδιολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Ιπποκράτειο ΓΝΑ καθημερινά από το 1986 και αποτελεί μία από τις ιστορικότερες και παραγωγικότερες σε κλινικό και ερευνητικό επίπεδο όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Στη Μονάδα Υπέρτασης εξετάζονται καθημερινά άνω των 30 ατόμων και υπάρχουν έως σήμερα σε ψηφιοποιημένη ηλεκτρονική βάση στοιχεία άνω των 17.000 υπερτασικών ασθενών. Το τακτικό ιατρικό προσωπικό της Μονάδας αποτελούν 3 ειδικοί καρδιολόγοι (Κ. Δημητριάδης, Ε. Ανδρίκου, Δ. Κωνσταντινίδης), 1 εκ περιτροπής ειδικευόμενος καρδιολόγος, 1 ειδικός παθολόγος και 1 ειδικευόμενος παθολόγος, 1 γενικός ιατρός και 5 υποψήφιοι διδάκτορες εκ περιτροπής. Επίσης εργάζονται στη Μονάδα 3 νοσηλεύτες και 1 γραμματέας. Σε στενή συνεργασία με τη Μονάδα Υπέρτασης βρίσκεται το ιατρικό προσωπικό του Καρδιολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ με ενδιαφέρον σε θέματα υπέρτασης (Θ. Μακρής και Κ. Θωμόπουλος). Η Μονάδα είναι αναγνωρισμένη από το 2007 ως Κέντρο Αριστείας στην Υπέρταση

“Hypertension Excellence Center” από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Υπέρτασης, και σε αυτήν εκπαιδεύονται και μετεκπαιδεύονται φοιτητές ιατρικής, ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων (όπως καρδιολόγοι, παθολόγοι, νεφρολόγοι και γενικοί ιατροί) καθώς και νοσηλεύτες.

Το κλινικό έργο της Μονάδας εστιάζεται στη διαγνωστική αιτιολογική προσέγγιση της αρτηριακής υπέρτασης σε κλινικό, εργαστηριακό και παρακλινικό επίπεδο με αναίμακτες ή και αιματηρές τεχνικές. Επιπροσθέτως πραγματοποιείται διερεύνηση των επιπλοκών της υπέρτασης στα όργανα-στόχους (υπερηχογραφική εκτίμηση της υπερτροφίας της αριστεράς κοιλίας αλλά και της δομής και λειτουργικότητας των περιφερικών αρτηριών, εκτίμηση αρτηριακής σκληρίας, εκτίμηση της πρώιμης ασυμπτωματικής νεφρικής δυσλειτουργίας με τη μέτρηση της αποβαλλόμενης αλβουμίνης κ.ά.) (Εικ. 1).

Η Μονάδα αποτελεί το μοναδικό κέντρο στον ελληνικό χώρο όπου πραγματοποιούνται μελέτες μικρονευρογραφίας, η οποία αποτελεί ακριβή μέθοδο εκτίμησης του επιπέδου διέγερσης του συμπαθητικού νευρικού συστήματος (Εικ. 2), και μελέτες της

Εικόνα 1

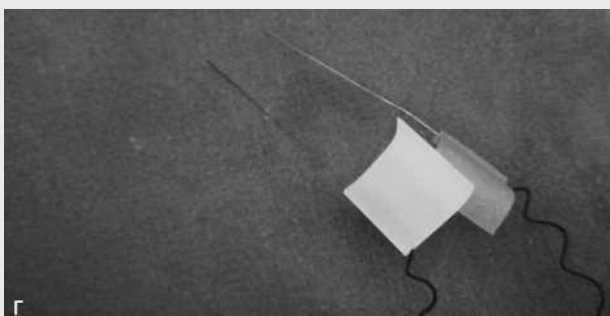
μικροκυκλοφορίας με τη χρήση κατάλληλων συσκευών τριχοειδοσκόπησης, όπως και η μελέτη της μεταβλητότητας της αρτηριακής πίεσης μέσω πληθυσμογραφικής καταγραφής.

Η σύνδεση της Μονάδας Υπέρτασης με το αιμοδυναμικό εργαστήριο εκφράζεται κλινικά και ερευνητικά με την επεμβατική θεραπεία της νεφραγγειακής υπέρτασης, με σημαντική σειρά ασθενών με στένωση νεφρικών αρτηριών, καθώς και με τη χρήση διακαθετήριων συστημάτων κατάλυσης της νεφρικής συμπαθητικής νευρώσεως για την αντιμετώπιση επιλεγμένων περιστατικών ανθεκτικής υπέρτασης.

Στη Μονάδα έχουν εκπονηθεί την τελευταία δεκαετία 20 διδακτορικές διατριβές, και η σχετιζόμενη ερευνητική δραστηριότητα είναι πολυσχιδής με μεγάλο αριθμό ανακοινώσεων σε συνέδρια καθώς και δημοσιεύσεις σε έγκυρα διεθνή περιοδικά (>70 την τελευταία 3ετία). Επιπροσθέτως αποτελέσματα των μελετών έχουν διακριθεί και βραβευτεί σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια. Κυριότεροι άξονες έρευνας είναι οι ακόλουθοι: προοπτική παρακολούθηση των υπέρτασικών ασθενών και συσχέτιση του φορτίου αρτηριακής πίεσης, της παρουσίας βλαβών οργάνων-στόχων και βιοδεικτών με την εμφάνιση καρδιαγγειακών επιπλοκών, η εκτίμηση της νεφρικής λειτουργίας και της αιμοδυναμικής του νεφρού, η εκτίμηση της σημασίας της μικροκυκλοφορίας και του

επιπέδου συμπαθητικής δραστηριότητας σε διαφορετικούς φαινοτύπους υπέρτασικών, η μελέτη της απάντησης της αρτηριακής πίεσης στη δοκιμασία κόπωσης σε προϋπέρτασικούς και υπέρτασικούς ασθενείς, η διαχρονική μελέτη της σχέσης άπνοιας ύπνου και υπέρτασης, η δράση διαφορετικών φαρμακευτικών στρατηγικών στο καρδιαγγειακό σύστημα των υπέρτασικών, η διερεύνηση της διαταραχής του μεταβολισμού γλυκόζης στην υπέρταση και η συσχέτισή της με αγγειακές προσαρμογές και μεταβολές του τόνου του συμπαθητικού νευρικού συστήματος, η κατανόηση των μηχανισμών ανθεκτικής υπέρτασης και η αντιμετώπιση της τελευταίας με φαρμακευτικά και επεμβατικά μέσα.

Η Μονάδα Υπέρτασης σε στενή συνεργασία με αντίστοιχα κέντρα εσωτερικού και εξωτερικού συμμετέχει σε καταγραφές ομάδων υπέρτασικών ασθενών (όπως η καταγραφή HERHODOTOS της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας για την ανθεκτική υπέρταση) και σε διεθνή ερευνητικά πρωτόκολλα. Τέλος, με άξονα την κλινική και ερευνητική δράση της Μονάδας Υπέρτασης διοργανώνονται ετησίως με επιτυχία το Διεθνές Συμπόσιο «Καρδιαγγειακές Παθήσεις και Νεφρική Δυσλειτουργία» και το Δορυφορικό Συμπόσιο του Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης «Ανθεκτική υπέρταση και σχετιζόμενες συννοσηρότητες».

Εικόνα 2